

Vlaamse vereniging
tot behoud

van
historische vaartuigen vzw

www.historisch-vaartuig.be

Nieuwsbrief 59 - maart 2013

Verantwoordelijke uitgever: Dirk Ramakers

Agenda:

- 23-26 mei 2013
Oostende voor Anker
- 11 mei-2 juni 2013
**Stroppentocht
Lokeren - Duinkerken**
- 6-7 juli 2013
Havenfeesten Oudenaarde
- 28-30 juni 2013
Leuvense Vaart 250 jaar
- 6-7 juli 2013
Havendagen Mol
- 6-7 juli 2013
Het Maasland voor L'Anker
- 25-28 juli 2013
**Reunie LVBHV
Middelburg en Vlissingen**
- 15 augustus 2013
Havenfeesten Turnhout
- 24-25 augustus 2013
Temse in de Wolken
- 7-8 september 2013
**Weekend op de Helling,
Tolerant Rupelmonde**
- 7-8 september 2013
**Clubreunie VVBHV en deel-
name Open Monumenten Dag**
- 14-15 september 2013
Scheldefeesten Baasrode
- 20-22 september 2013
Water-rAnt

Uw bestuur:

Dirk Ramakers ,
motorsleepboot Odilia
(voorzitter),
0(032)476 38 38 45

Lieve Verheyden
Lemsteraak Jonge Sinjoor
(secretaris)

0(032)495 32 21 53

Luc Honsia
boeierschuit Ziet Op U Zelve
(penningmeester)

0(032)495 52 50 72

Broos Colman
touwenboot Brabo III
(bestuurder)

0(032) 476 52 22 64

Jan Rutten
pakschuit Amande
(Redacteur)

William Van Laer
mslb Johanna
(Lay-out en opmaak)

E-mail:

info@historisch-vaartuig.be

redactie nieuwsbrief:

vbhvredactie@yahoo.com

BNP Paribas Fortis
IBAN BE89 0013 9198 7685
BIC GEBABEBB

Beste leden

Voorjaarskriebels laten zich al voelen, we kijken uit naar een mooi vaarseizoen met tal van evenementen op de kalender.

Hou onze evenementenkalender op onze website en in de nieuwsbrief in de gaten, dan blijf je op de hoogte van bijgekomen evenementen.

Onze jaarvergadering is ondertussen ook achter de rug.

Onze dank aan de talrijk aanwezige leden en aan de gastheren en -dames van het Rijn en -Binnenvaartmuseum in het Bonapartedok.

Het bestuur gaat aan de slag met de gemaakte opmerkingen en u hoort in de komende tijd nog van ons aangaande de op stapel staande plannen rond de voorgestelde werkgroepen (open-monumentendag, historische rapporten, aannamecriteria en indeling van de schepen).

Was u afwezig en wil u een bijdrage leveren in een van deze werkgroepen, hou dan het mailverkeer in de gaten en meld je aan!

Tot het zover is en we mekaar weer eens ergens tegen komen of op aan het water wens ik jullie allen heel veel plezier met het klaar maken van je schip voor het vaarseizoen en natuurlijk met het varen zelf!

Namens uw bestuur,

Dirk Ramakers

Voorzitter

Oproep

Is het niet leuk je eigen schip, of een ander historisch juweeltje op foto (terug) te zien? Ja natuurlijk zeg je dan. Om zulke beelden zitten we als vereniging verlegen. Reeds een tweetal jaren geleden zijn we begonnen met het aanleggen van een fotoarchief. De bedoeling is om van onze en andere schepen foto's op te slaan met een minimum aan gegevens, schepen die we zien varen, liggen, tegenkomen zodat we na verloop van jaren gedocumenteerd zijn over hoe ons varend erfgoed er uit zag en evolueert. Doe dus mee! Liever een foto te veel dan een leeg archief.

Mail je foto ('s) naar [Broos](#) en bouw mee een mooi archief op.

Er wordt gewerkt

In het projectgebied Dijlemonding legt de overheid de komende jaren drie gecontroleerde overstromingsgebieden (GOG's) aan om het rivierenland beter te beschermen tegen overstromingen. Sommige gebieden krijgen een bijkomende inrichting met gereduceerd getijdengebied (GOG-GGG). Daarin wordt de natuurlijke werking van een getijdenrivier nagebootst. Bij extreme hoogwaterstanden op de Dijle en de Zenne kunnen deze gebieden ook als GOG worden ingeschakeld. Het gebied biedt prima kansen om de erg zeldzame zoete getijdennatuur, die typisch is voor de Dijle, in ere te herstellen. Ook landbouw, recreatie en erfgoed krijgen hier een plek.

Het gebied bevindt zich op de grens tussen Willebroek en Mechelen, bij de Dijlemonding aan het Zennegat en heeft een oppervlakte van 207 hectare. De Dijle, de Zenne en de Nete vormen er samen de Rupel.

Voor recreanten is het een goed initiatief want het gebied krijgt als invulling:

- Gereduceerd getijdengebied met slikken en schorren
- Gecontroleerd overstromingsgebied met medegebruik van landbouw en recreatie

Bron: [Sigmaphan](#), van Waterwegen en Zeekanaal NV (W&Z) en Agentschap voor Natuur en Bos (ANB)

Gered?

Bron: [ETWIE](#) - Foto's: Nico Kupfer

De voorbije weken kon de 'Charlesville', de laatste Antwerpse Congoboot, op heel wat aandacht rekenen. De boot, die sinds 1967 in de Duitse haven Rostock ligt en er herdoopt werd tot M/S Georg Büchner, zou naar de sloophamer verwezen worden. Een oplossing is echter in de maak. Het dossier werd overgemaakt aan de Vlaamse overheid. Men hoopt dat de partijen in onderling overleg tot een definitieve oplossing kunnen komen.

Goed nieuws

Er zijn nog mensen die begaan zijn met botenbouw, binnenvaart en jongeren hiervoor warm willen maken. Herman Verwaetermeulen is zo iemand. Met de Educatieve Werkgroep Binnenvaart probeert leerlingen warm te maken voor onder andere botenbouw. Lees meer over deze boeiende man [hier](#) of Google naar 'Educatieve werkgroep binnenvaart'. Achteraan de nieuwsbrief een werkdocument omtrent de stand van zaken.

NAUTICA

educatieve werkgroep binnenvaart Vlaanderen

p.a. St Katelijnestraat, 93, B2800 Mechelen – 015/206 692

STAND VAN ZAKEN – februari 2013

0-BELEID-STRUCTUUR: In het begin wordt een kleine vereniging opgezet, die gemakkelijk aan te passen is aan de wensen van Overheid en de medewerkers. Bekwaam middelen te ontvangen en door te geven aan de deelprojecten. Bezit wordt geen doel. Doen-doen de methode. De nodige procedures zijn bezig. Wie wil meewerken kan zich nog aanmelden. De Overheid is aangesproken.

1-TOEGANKELIJKHEID: Op dit vlak gebeurde nog niets nieuws.

2-BOTENBOUW: Op 17 januari ging er in het VTI-van Izegem een **las-demonstratie** door. Met medewerking van dhr Tukker, de schooldirectie en leraars en 7° jaarsstudenten werd in anderhalf uur een Lelievlet vanuit een bouw pakket in elkaar gezet met puntlas. Knap werk! Tachtig toeschouwers: leerkrachten, ambtenaren, schooldirecties, politici uit gemeenten, de provincie, Vl.parlement, werfleiders, schippers en een marine-officier zagen het gebeuren. De pers was prominent aanwezig en ook in Nederland werd erover gepubliceerd. Ondertussen is VTI-Diksmuide begonnen aan de vierde Scheldeschow in West-Vlaanderen. In Mechelen is de eerste Scheldeschow aangekomen en klaar voor de Leuvense Vaart.

Bezoekers uit

Temse, Brussel, Zeebrugge, Dominiek.Savio-Gits

Een groot moment: bouwplaten worden in vorm gezet

Las-leraren en 7° Jaars-studenten kijken gespannen toe

3-GROEPSSCHEPEN: Vijf dossiers zijn ingediend regionaal, een op nationaal vlak.

4-HOTELSCHEPEN: 'n "belgisch" klein scheepje (slechts 8 bedden) blijkt Hollands te zijn. Een Waals schip durft het momenteel niet aan: er wordt een alternatief voorbereid.

5-VAAR-INITIATIES: Na mei wordt hieraan verder gewerkt, als de eerst boten klaar zijn.

6-PROV ANTWERPEN: Drie dossiers zijn ingediend ivm Vieringen rond Mechelen, Albertkanaal en Schotenvaart. De bouw van schoolsloepen in gans de provincie voorzien.

7-PROV VL.BRABANT: Ook hier zijn dossiers ingediend om de bouw van schoolsloepen te voorzien. Een speciale aanvraag gebeurde rond de "Viering 250 Jaar Leuvense Vaart Bevaarbaar" op 29 juni 2013. De Gemeente Kampenhout reserveerde een krediet. (cfr 11)

8-PROV LIMBURG: Voor deze provincie is medewerking gevraagd. Speciaal rond de “Viering 75 Jaar Albertkanaal” 26-27 april 2014 te Riemst (Vroenhove-Ternaaien) en rond de “Viering 160 Jaar aanleg Beverlokanal”: Leopoldsburg, Balen en Lommel aan te spreken.

9-PROV OOST.VL: Aangesproken door de organisatoren van de Stroppentocht te Gent en door las-leraren uit St Niklaas, Lokeren, en een directie, die over Wetteren gaat, zijn ook hier dossiers ingediend. Vier man uit he Waasland waren aanwezig te Izegem (cfr 2)

10-PROV WEST.VL: De vier scholen, die reeds aan het afwerken of bouwen zijn van de schoolsloepen, en nog andere, die willen beginnen (Brugge, Tielt o.a.) verwachten nog bouwpakketten: ook hiervoor zijn middelen aangevraagd en wordt er in de tweede helft van februari gewerkt aan een strategie om de financiering te versnellen.

11-JARIGE KANALEN: Het eerste Kanaalfest, dat nu volgt, is op de Leuvense Vaart. Bijna veertig nautische verenigingen zijn aangesproken en vele reageerden enthousiast. Alle medewerkers zijn uitgenodigd op de 2° Studiedag Nautische Vorming op zaterdag 29 Juni 2013. Vanuit Mechelen en Leuven varen schepen en jachten naar Kampenhout: Daar wacht een witloofmaal met bier uit Haacht. Daarna terugvaart naar Mechelen voor een nautisch vooravondfeest met demonstraties, muziek, contacten, enz.

12-2014-2018: Het kabinet van Di Rupo deed de suggestie een vroeger verzoek om medewerking te hernemen: dit gebeurde en wordt opgevolgd. Het project Hotelschepen wordt even stil gehouden tot er meer duidelijkheid is rond privé-inzet. Voor de formule “Dwars door Vlaanderen” (van Riemst tot Ieper) eind oktober-11 november worden de voorbereidingen zachtjes opgestart.

13-NAUTISCH BEROEP (Onderwijs): De diverse studies uit eigen land en Nederland maakten diepe indruk. Folder 13 heeft grote invloed op de wijze van programmeren van de projecten. Zij zijn ook van invloed op het deelproject Nautische Basissen. Het regionaliseren van het contact van de jeugd met het nautische is belangrijk voor het invullen van de jobkansen op en langs de waterkant en in de maritieme sector.

14-VLAAMSE SCHELDESCHOUW: De folder 14 is een vervolg op de folder 2 die over de “botenbouw” gaat. Wellicht aan te vullen met wat historische gegevens en illustraties.

15-NAUTISCHE BASISSEN: Deze folder is klaargekomen als een brainstorming rond het beter leren kennen van de fluviale/nautische en maritieme mogelijkheden. We zien dit – net als de bouw van de Scheldeschouwen – op vijf à tien jaar. Geleidelijk volgens de aangereikte mogelijkheden: Gewest, provincies, gemeenten en ook bedrijfsleven zijn aan te spreken.

16-NAUTISCH JEUGDWERK: Wellicht moeten wij ons ook bezinnen over onze relatie met het nautisch jeugdwerk. De constructieve reacties ivm punt 7 tonen nieuwe kansen.

VTI-Izegem/Tukker: van plaat tot boot in 90 minuten puntlas.

Om te weten

Bron: Wikipedia

Draadloze communicatie

Van Chappe naar de VHF Marifoon in drie delen, deel 3 : De Marifoon

Van oudsher worden de korte golf en de middengolf gebruikt voor de communicatie met schepen op zee. In de beginnende jaren was dat alleen mogelijk met morsetelegrafie met de zenders van Marconi. Sinds de 30er jaren is ook radiotelefonie mogelijk.

Maritieme radio in België

Vóór 1900 valt er in verband met maritieme radio in België niets te melden. Maar begin maart van dat jaar demonstreerde Marconi zijn draadloze telegraaf op het paleis. Hij kreeg meteen de Koninklijke steun en bij de oprichting van de Marconi International Marine Communications Company Limited zaten er dan ook meerdere Belgen in de Raad van Bestuur, o.m. kolonel Albert Thys en Maurice Travailleur. In oktober werden de werken gestart voor de inrichting van een radiostation in villa "Les Pavots" te De Panne en één aan boord van de pakketboot "Princesse Clémentine". De proeven op 4 november waren zodanig succesvol, dat de dienst officieel werd geopend op 8 januari 1912. Marconi kreeg de opdracht om alle Belgische mailboten met radio uit te rusten (een klus die eind 1902 klaar was). En zo was België een van de eerste landen die een regelmatige lijn van met radio uitgeruste passagiersschepen exploiteerde. Het eerste kuststation van België 1902 - 1914 te Nieuwpoort geplaatst in het gebouw van het loodswezen dichtbij de riviertje de IJser.

Belradio

Reeds in 1921, toen na de Eerste Wereldoorlog radioverbindingen steeds belangrijker werden, besloot men een dienst voor radiobERICHTGEVING op te richten met als doel België te verbinden met Amerika en het toenmalige Belgisch Congo.

De Regie van Telefoon en Telegraaf (R.T.T.) had voor de bouw van het zendstation te Wingene een terrein van 80 hectare onteigend. Deze gronden, in de omgeving van het Sint-Pieterskasteel, waren toen eigendom van de familie Carpentier, die er sinds 1880 het kasteel bewoonden. Deze drassige, natte gronden waren immers een goede geleider. De werken begonnen in 1923 en de eerste steen werd er gelegd door koning Albert I op 19 december van dat jaar. Eind 1926 was het volledige zendcentrum klaar. In 1927 werden de eerste verbindingen met Amerika tot stand gebracht. Dit was de start van honderdduizenden berichten die overzee gestuurd werden naar alle uithoeken van de wereld via de Toren van Ruiselede. Vanaf toen bereikten de eerste radiotelegraafverbindingen onder vermelding 'via Belradio' ver gelegen gebieden over de hele wereld.

Middengolf

Middengolfzenders hebben een beperkt bereik tot maximaal 150 zeemijl. De korte golf wordt gebruikt omdat de radiosignalen op deze frequenties door de ionosfeer worden gereflecteerd. Dit maakt het mogelijk om met een relatief bescheiden vermogen (100 W) wereldwijd te communiceren. De samenstelling en daarmee de reflectie van de ionosfeer varieert echter onder invloed van de zon. Hierdoor is de kwaliteit van de ontvangst matig en varieert de te gebruiken frequentie met het tijdstip van de dag. Om deze reden zijn er een aantal frequentiebanden in gebruik voor maritieme radiocommunicatie.

Marifoon

Marifoon is een samenvoeging van de woorden maritiem en telefoon. Een marifoon is dus radio ten behoeve van de communicatie voor de scheepvaart. Het begrip is echter niet helemaal eenduidig. De term marifoon wordt namelijk gebruikt voor de maritieme radio die werkt in de VHF band, terwijl er ook maritieme radiocommunicatie plaatsvindt op de middengolf en op kortegolf.

De marifoon wordt zowel op de zeekustwateren als op de binnenwateren gebruikt. De frequenties voor marifonie zijn ingedeeld in kanalen die voor bepaalde gebruiksdoeleinden worden gebruikt. De nadruk van het gebruik ligt op de veiligheid van het schip en de bemanning. Er is dan ook een apart kanaal voor noodoproepen, verder zijn er kanalen voor contact met de havenmeester, de brugwachter, contact tussen schepen en dergelijke. Het maximale zendbereik is een dertigtal zeemijlen bij een vermogen van 15 tot 25 watt. Het zendbereik vermindert tot 6 of 7 zeemijl bij een vermogen van 1 watt. Het zendbereik is afhankelijk van allerlei omgevingsfactoren.

Laatste kuststation

Wie straks richting Belgische kust trekt, heeft erg veel kans dat hij op de N34, de 'slingerende parallelweg' ofwel de Koninklijke Baan, tussen Knokke en De Panne belandt. Ergens halweg kom je voorbij het plaatsje Middelkerke en dan kun je echt niet naast een opvallende 'antenne site' kijken. Te groot voor de plaatselijke lokale radio, te klein voor Radio Vlaanderen Internationaal, maar wat is het dan wel?

Oostende radio

Het antennepark is een onderdeel van de Radio Maritieme Diensten (RMD), beter bekend onder de naam 'Oostende Radio'. Oorspronkelijk was het eigendom van de RTT en later van Belgacom. In april 1997 werd het beheer van de RMD overgedragen naar het ministerie van Landsverdediging (de marine). De RMD beschikt verder over een ontvangststation in Oudenburg, twee zendstations in Ruiselede en eentje in... Middelkerke. Met behulp van geïntegreerde schakelingen zorgt een elektronische afstandsbediening in het centrum aan de Perronstraat in Oostende dat alle ontvangst en zendstations gecoördineerd kunnen werken.

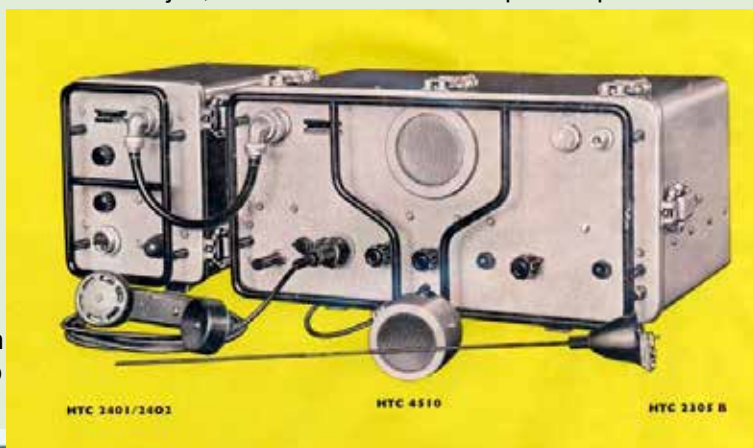

Veiligheid

Oostende Radio heeft twee taken. Vooreerst is er de veiligheidsfunctie. Vanuit de operatorenzaal in Oostende wordt voortdurend naar noodoproepen van op zee geluisterd. Als een schip effectief een noodsignaal uitstuurt, wordt de exacte positie bepaald en worden onmiddellijk de nodige contacten gelegd met de reddingsdiensten van het Loodswezen en/of met de Luchtmachtbasis in Koksijde, die eventueel een helikopter ter plaatse kan sturen.

Technologisch erfgoed

Vanuit Middelkerke worden ook dringende berichten aan zeevarenden en weerberichten uitgezonden. Omdat de meeste zeeschepen nu over satelliet verbindingen beschikken en eigenaars van jachten er een GSM bij hebben, neemt de tweede functie van Oostende Radio, met name het realiseren van (commerciële) radioverbindingen tussen schip en wal, snel in belang af.

Goed nieuws over erkenningen

Bron: Persbericht van de Vlaamse minister van Onroerend Erfgoed Geert Bourgeois

Minister Bourgeois beschermt varend erfgoed

Vlaams minister Geert Bourgeois, bevoegd voor Onroerend Erfgoed, heeft de voorlopige bescherming van zeven schepen ondertekend: het gaat om de rond – en platbodems D'n Bruinen, Gerlache, Nemrod, Ortelius, Den Oeschaert, Ouderhoek en Ziet op u Zelfen. In principe volgt binnen het jaar de definitieve bescherming.

Sinds het begin van deze regeerperiode beschermde de minister 21 schepen als varend erfgoed. Dit brengt het totaal aantal beschermingen op 23.

De plat- en rondbodems zijn typische schepen van het Scheldebekken. Ze werden ingezet als vissersschepen en voor het transport van onder andere mosselen, oesters, turf, biezen en steenkool. De schepen werden ook vaak als jacht gebruikt en zijn typisch voor de Lage Landen. Ze waren aangepast aan de rivierdelta's van de Schelde, de Rijn en aan de Waddenzee.

“Met hun mooie volle vormen en sierlijke lijnenspel, grote zijwaarden en krachtig zeilplan zijn deze plat – en rondbodems bijzonder aantrekkelijke onderdelen van het varend erfgoed,” aldus minister Bourgeois.

De zeven schepen worden beschermd omwille van hun historische en wetenschappelijke waarde, soms ook bijkomend om hun sociaal-culturele of industrieel-archeologische waarde.

D'n Bruinen, Ziet op u Zelfen, De Gerlache en Ortelius

Deze vier schepen werden origineel als werkschip gebouwd. D'n Bruinen was tot 1958 een mosselvisser en vrachtschip. Nadien werd het schip als vakantiewoning en kajuitjacht gebruikt. De Ziet op u Zelfen, werd in 1884 als vrachtschip gebouwd. Het is wellicht de oudste en enige nog varende boeierschuit in de wereld. De tjalken De Gerlache en Ortelius zijn als vrachtschip gebouwd. Ze werden in 1948 door de Antwerpse burgemeester Lode Craeybeckx gekocht en aan de stad geschonken om bij de Antwerpse schooljeugd de lust tot de watersport op te wekken. De Ortelius voer als schooltjalk voor de initiatie van de leerlingen van het vrije onderwijs. De Gerlache voer voor het staatsonderwijs. Ze worden beschermd omwille van hun historische rol bij de initiatie van jongeren in de wereld van de Antwerpse haven en het zeilen.

Nemrod en Ouderhoek

Het ijzeren schip de Nemrod werd in 1898 gebouwd als jacht door de werf J.F. de Klerk in Kruispolder (NL). Bij het begin van de Tweede Wereldoorlog zou het schip zijn opgevorderd door een Engels officier om vluchtelingen naar Engeland over te brengen. Het jacht Ouderhoek liep in 1914 van stapel van de scheepswerf De Amstel. De buitenzijde van het schip, met overvloedig houtsnijwerk, refereert naar de oude 'Statenjachten', de vaartuigen van de leden van de Staten-Generaal. Ook het interieur van de Ouderhoek is uitzonderlijk rijk gedecoreerd.

Den Oeschaert

Den Oeschaert werd in 1966 als jacht te water gelaten. Het is een voorbeeld van de heropleving van de interesse in het type van plat- en rondbodems na de Tweede Wereldoorlog. Het schip ontleent zijn naam aan den Oeschaert, een kwelduivel uit de folklore van het Waasland.

We trekken er op uit

Stroppentocht 4 – 2013

Opnieuw een Stroppentocht dit jaar!

Wil je deelnemen bedenk dan wel dat de tocht enkel voor Traditionele Ronde & Platbodemzeilschepen bedoeld is. De locaties zijn: Lokeren (11-14 mei) - Gent (17-20 mei) - (Brugge 21/22) - Oostende voor Anker ((25-27 mei) – Dunkerque (30 mei-2 juni).

Voor inlichtingen en deelnameformulier: Stadhuis Gent, ter attentie van Rudy Van der Ween
Veermanplein 3, B-9000 Gent of e-mail naar [Rudy Vanderween](mailto:Rudy.Vanderween@stad.gent.be) of [Hubert Rubbens](mailto:Hubert.Rubbens@stad.gent.be)

We trekken er op uit en gaan naar... Mol?

De Zilvermeerhaven/Port Aventura nodigt je uit om deel te nemen aan Open Havendagen op 6 en 7 juli.

Ga je op het aanbod in, neem dan contact op met:

Steven Boonen Havenmeester & Alg. beheerder Zilvermeerhaven Port Aventura

Tel 014 472 258, 014 472 257 of 0495 709 083 of mail naar [dit adres](mailto:steven.boonen@portaventura.be) of bezoek hun [website](http://www.portaventura.be)

We trekken er op uit en gaan naar... Oudenaarde?

De jachthaven van Oudenaarde verwacht enkele mooie schepen van onze leden bij hun jaarlijkse havenfeesten op 6 en 7 juli. Samen met gangmaker Broos wordt het ongetwijfeld een prachtig weekend.

Aanmelden graag bij Broos op 0477 21 25 87.

Of prefereer je Lanklaar?

Dat kan tijdens het weekend van 6 en 7 juli bij het evenement "Het Maasland voor L'Anker". En verwend word je: een brandstofvergoeding van € 100 per boot en een ontbijt met spek en eieren voor 2 personen per boot.

Wie eerst komt, eerst maalt, want het aantal deelnemers wordt beperkt tot 30 à 35 deelnemers.

We trekken er op uit en... vieren mee

De Leuvense Vaart is reeds 250 jaar bevaarbaar: Feest dus.

We trekken er op uit en gaan naar... Turnhout

Niet-digitaal uitnodigen kan ook, er zijn nog mensen die het ambachtelijk schrijven hoog in het vaandel dragen.

Rond 15 augustus kan je deelnemen aan de Havenfeesten in Turnhout. Van 10 tot 18 juli meer je gratis af in de Taxandriahaven tussen brug 1 en brug 2.

Voor meer info en inschrijven:

Jan Van Laer, 014 850 159 of 0496 276 332

We trekken er op uit... 7 maanden lang

In de tentoonstelling 'In het zog van Boelwerf' (maart tot oktober) in het Scheepvaartmuseum van Baasrode wordt gefocust op 3 hoofdthema's: de geschiedenis van de werf door de jaren heen, het teloorgegangene schip 'Paster Pype' gebouwd op Boelwerf in 1947 en een luik rond mondelinge geschiedenis d.m.v. een videoinstallatie. In de brochure, achteraan de nieuwsbrief vind je meer info.

Toevoegen achteraan: op stoapel.pdf

We gaan naar de 'Koekestad'

Wegens groot succes, dit jaar opnieuw een Water-rAnt. In tegenstelling tot eerdere berichten kunnen we genieten van 20 tot 22 september.

Hoo - hijs, hoo - hijs

Wil je meewerken om dit meest nautische evenement van 't Stad te doen slagen, en vind je het leuk om vooral de bemanningen en de schepen centraal te zetten? Meld je dan aan op www.shiptoshore.be/water-rant-2013

Of mail naar info@shiptoshore.be

Dit is ook het meldadres om de verdere Water-rAnt (e-mail nieuwsbrief) te ontvangen.

We zoeken

Fixers en 'deckhands' (op- en afbouw, technische klussen, bewegwijzering en mobiliteit)
Liasons (tussenpersonen tussen de gastschepen en de organisatie)
Pantryhands (bediening en kombuis cateringpunt)

We zorgen voor

een toffe teamgeest, goede briefing, geen overladen jobs, verzekering, kleding, voeding, uitzicht op meevaardkansen en -natuurlijk- eeuwige roem.

Water-rAnt vzw

Langstraat 44,
8240 Bergerhout

Telefoon: +32 (0) 3 323 39 19
E-mail: info@shiptoshore.be

WATER-RANT

2013

Nat en droog watererfgoed van Antwerpen, de Schelde en de haven van toen, nu en morgen

20, 21 EN 22 SEPTEMBER 2013

Bemanning welkom

Voor de deliveries van de deelnemende sche-

De meest nautische kant van Antwerpen

Scheepse tradities van morgen

Reünie van de authentieke schepen en vaartuigen van Antwerpen, de haven, de Schelde en haar hele estuarium.

Een feest voor het watererfgoed van gisteren, vandaag en straks.

Water-rAnt brengt alle schippers en bemanningen samen, begaan met jouw en hun waterpatrimonium.

Met duiding en informatie, met veel gezelligheid, met een authentieke nautische sfeer en zonder kapsones.

Scharnier tussen stad, Schelde en Haven

De ligplaatsen zijn in het Kattendijkdok, Dostkaai, nrs 18, 19 (*de Dadboot ligt er al!*), 41, 42 en 43, (*de 'A' en de 'Rupel' liggen er ook al!*)
Het eventcentrum is de loods op Kaai 19.

Doe mee met je schip, schuit of boot

Alle schepen, boten, jollen, kano's en aken kunnen deelnemen. Eigenlijk alles wat vaart. De enige voorwaarde is dat het schip alle karakteristieken heeft van voor 1963.

Dus ofwel een replica, ofwel zo origineel mogelijk.

En voldoet aan de scheepvaartreglementen, natuurlijk. Melden via de website.

Schepen op het water

Sloepen, Jolletjes, Gieken, Wherries of yoles, Rond - of platbodend jachten of vissersmannen, Zeilende vissersschepen, Zeilaken, tjalken, Klippers, Bagger-, sleep- of dienstschepen, Stoomschepen, Klassieke scherpe jachten, Old Gaffers, Loads-, politie-, douane- of dienstvaartuigen, Marineschepen, Sail trainingschepen en opleidingsjachten, Drijvende kranen, baggermolens, havenwerkschepen, touwboten... en veel meer...

Deelnemers aan wal

Er is promotie- en expositieruimte voor scheepswerven, bouwers en restaurateurs, erfgoedorganisaties, verenigingen en musea of bezoekcentra, enz.

En natuurlijk steken we de vuren aan voor een zeebenkenavond op zaterdagavond. En er is de bar (*minstens!*) waar je scheurboekverdringingen virtualien voor de waterdichte bemanningen kan inslaan. Melden via info@shiptoshore.be

Muzikanten en sferbouwers

De melodie van de schepen, het ritme van de zee en het betere levenslied uit het schijnsel der dokken verzorgen het klankdecor.

Water-rAnt vzw
20, 21 en 22 september 2013,
Kattendijkdok, Eilandje Antwerpen

Langstraat 44, 8240 Bergerhout België
Duid.nr. 0841 451 42
Telefoon: +32 (0) 3 323 39 19
E-mail: info@shiptoshore.be
Website: www.shiptoshore.be/water-rant-2013

We trekken er op uit, maar wachten nog even...

In Antwerpen werd eind vorig jaar het project SCHELDE/ESCAUT 2013 geïntroduceerd. Dit project is een wetenschappelijke, culturele en toeristische samenwerking tussen Frankrijk, België en Nederland en wil de Schelde een jaar lang in de kijker plaatsen. Het toeristisch onderdeel van het project concentreert zich op het tot stand brengen van een elektronische toeristische kaart van de Schelde. Door de gewenste locatie aan te klikken op de kaart verkrijgt men alle info over deze plaats aan de Schelde. Vaar-, wandel- en fietsroutes, info betreffende de kunststeden, de lokale gemeenten en de toeristische evenementen zullen hierop terug te vinden zijn.

Op cultureel vlak speelt de Schelde de hoofdrol in tal van filmpjes. Met een kunstwedstrijd voor kortfilm voor de hogescholen voor media en kunst en een wedstrijd voor filmpjes van 1 minuut voor jongeren van 15 tot 26 jaar, wordt de Schelde over de ganse lengte in beeld gebracht. Elke inzending geeft aan op welke plaats aan de Schelde een bepaalde opname werd gemaakt.

In het wetenschappelijk luik zullen verschillende universiteiten via workshops zich buigen over de problematiek waarmee de Schelde in de komende jaren te maken zal hebben.

Het samenwerkingsproject SCHELDE/ESCAUT 2013 wil aan de hand van deze drie luiken de bewoners van het Scheldegebied sensibiliseren voor de rijkdommen van de rivier op cultureel, historisch, geografisch en recreatief vlak. Voorlopig nog in de ontwikkelingsfase, maar te volgen op de website van Port of Antwerp

Kombuiswerk

Spaghetti met olijven en ansjovis

Zomers... met (veel) eenvoudige ingrediënten:

- 3 el olijfolie
- 1 rode paprika, ontpit en in stukjes gesneden
- 1 kleine aubergine, in stukjes gesneden
- 1 ui, fijngehakt
- 1 blik gepelde tomaten, enkel de tomaten (ontpit en in stukjes gesneden)
- 2 teentjes look, fijngehakt
- 2 glazen rode wijn
- 2 glazen water
- 2 eetlepels (verse) kruiden (thijm, basilicum, peterselie, ...)
- 1 blikje ansjovis, grofgesneden, enkele apart houden voor garnering
- 12 ontpitte zwarte olijven
- 1 el kappertjes
- 300 g spaghetti

Verhit de olijfolie in een steelpan en voeg alle groenten en look toe.

Laat 15 minuten stoven op een laag vuurtje. Voeg wijn, kruiden en water toe, en kruid af met peper.

Laat nog 10 minuten stoven.

Voeg ansjovis en olijven toe en breng eventueel op smaak met zout.

Kook spaghetti en giet af.

Doe de spaghetti in een schaal, overgiet met de saus en meng alles voorzichtig door elkaar.

Garneer met enkele ansjovisjes.

Oeschaertiaentje (21)

'Varen' december 1975

Weet je wel dat er een enorme gelijkenis bestaat tussen een vrouw en een mast. Kijk nu niet zo dwaas, het is niet mijn schuld dat uw associatiegevoelens niet zo goed ontwikkeld zijn.

Toegegeven, ik heb ook nog nooit zo lief met mijn vrouw gepraat als met de mast.

Dus daar moet je de gelijkenis niet zoeken.
Het is eigenlijk heel simpel: ze zijn allebei onmisbaar.

Want om te trouwen en een nestje te bouwen, kan men een vrouw niet missen (hoewel, de laatste tijd staat de wereld niet stil...)

En ze is ook nog onmisbaar om uitgekafferd te worden en de schuld te krijgen als er aan boord iets mis loopt.

Waar ik nu blijf met die mast? Och ja dat was ik bijna vergeten.
Wel, kan jij zeilen zonder mast? Ook onmisbaar dus, snap je nu het verband?

Er valt geld te verdienen voor de man (ik betwijfel of een vrouw dat kan) die uitvindt hoe men een zeil kan hijsen aan niets.
Want de mast heeft maar één voordeel: hij is werkelijk onmisbaar bij het zeilen.

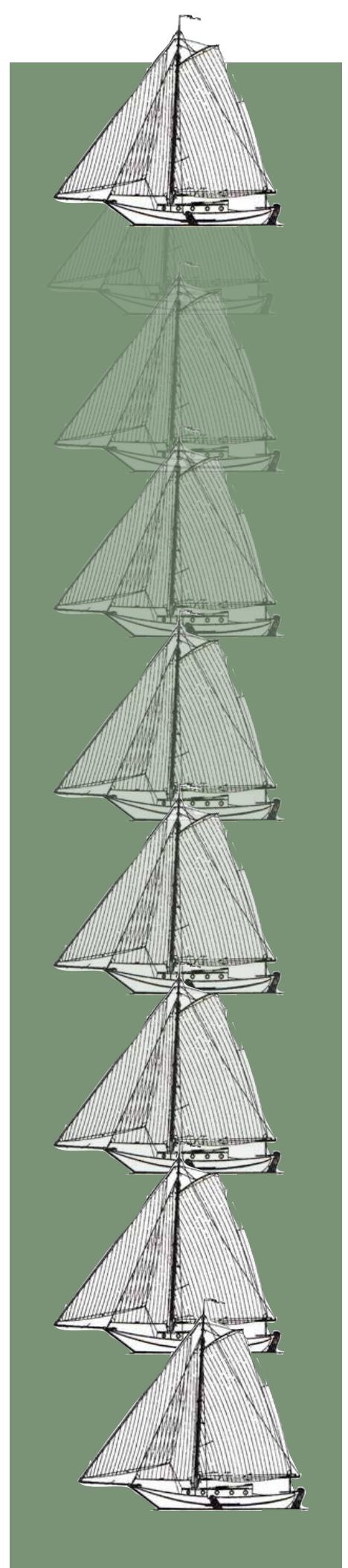
De mast is, buiten onze hond, wel het meest hinderlijke voorwerp aan boord:

- een lastpost bij het onder bruggen varen;
- kan breken, met alle gevolgen vandien;
- moet (bij den Oeschaert) althans) regelmatig gevernist worden;
- 's nachts klapperen de vallen ertegenaan;
- de top zit veel te hoog boven het begane water of de bevaarbare grond zodat mijn hoogtevrees zeer sterk wordt aangewakkerd;
- en last but not least: hij lijkt helemáál niet op een vrouw!

Geleerde pieten hebben uitgedokterd dat de mast ook de grootste hinderpaal vormt bij de aërodynamische en voortstuwende werking van het grootzeil.

Er zou nu een heel gegronde en gefundeerde uitleg kunnen volgen over het voordeel van een ronde dan wel een geprofileerde mast, want de mast 'breekt' de wind voordat deze de zeilen bereikt en hij veroorzaakt daardoor wervelingen die steeds schadelijk zijn.

Maar ik wil u niet verder de les spellen want als ik serieus begin te doen neemt iedereen het op een lachertje. Dag jan...

Nieuwe leden

Corto Maltese

- Eigenaar: Greet Vivey
- Type schip: Bakdekkruiser
- Bouwjaar: 1936
- Werf: E. Placquet, Peronnes (B)
- Afmetingen: 39,32 m x 5,05 m x 0,92 m
- Motor: Baudouin DP6, 6-cil, 165 kW, 1960(?)
- Thuishaven: Gent

Titon

- Eigenaar: Ton en Tiny de Rijk
- Type schip: Motorsleepboot
- Bouwjaar: 1930
- Werf: ---
- Afmetingen: 13,10 m x 3,57 m x 1,30 m
- Motor: DAF 1160, 6-cil., 270 pk
- Thuishaven: Hendrik Ido Ambacht

Zenith

- Eigenaar: José Caulier
- Type schip: Sleepboot/IJsbreker
- Bouwjaar: 1964
- Werf: Aalbürg, Denemarken
- Afmetingen: 17,43 m x 5,13 m x 2,45 m
- Motor: Bühmeister-Wijn Alpha 405 VO, 5-cil, 350 pk
- Thuishaven: Antwerpen

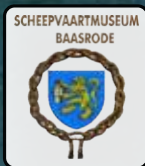
Sperwer

- Eigenaar: Peter Van Dijck
- Type schip: Binnenschip/Steilsteven
- Bouwjaar: 1906
- Werf: Onbekend, NL
- Afmetingen: 23,94 m x 4,62 m x 1,15 m
- Motor: Scania Vabis D8A41, 6-cil, 150 pk
- Thuishaven: Mechelen

TENTOONSTELLING IN HET ZOG VAN BOELWERF

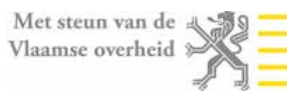
SCHEEPVAARTMUSEUM
BAASRODE
23/03/2013 - 3/11/2013

OP STAPEL

Erfgoedvereniging Boelwerf Temse

Met de steun van volgende partners

Tentoonstelling **IN HET ZOG VAN BOELWERF**

Ooit waren er talloze scheepsbouwbedrijven langsheen de Scheldeoevers. Van Antwerpen over Hoboken, Hemiksem, Rupelmonde en Temse tot in Baasrode. Terwijl Baasrode een grote werf was in de 19e eeuw stond de Boelwerf in Temse nog in haar kinderschoenen. Temse werd dan weer de grootste werf in België in de naoorlogse periode. Het waren allebei familiebedrijven. Er zijn dus overeenkomsten maar ook grote verschillen.

De enige overgebleven kraan op de voormalige Boelwerfsite, nu woon- en KMO-zone 'De Zaat' in Temse, is een stille getuige van dit roemrijke scheepsbouwverleden. Gebouwen zijn verdwenen, materiële resten zijn verspreid geraakt. Gelukkig zijn er de archieven van het bedrijf zelf, die grotendeels bewaard zijn gebleven. Uniek zijn de verhalen van ex-werknemers die erfgoedvereniging Op Stoapel sinds haar ontstaan optekent.

In de tentoonstelling 'In het zog van Boelwerf' in het Scheepvaartmuseum van Baasrode focussen we op 3 hoofdthema's: de geschiedenis van de werf door de jaren heen, het teloorgegangene schip 'Paster Pype' gebouwd op Boelwerf in 1947 en een luik rond mondelinge geschiedenis d.m.v. een videoinstallatie. Er zijn unieke stukken te bekijken uit ondermeer het MAS en het Rijksarchief van Beveren.

Historiek, techniek en verhalen geven een sfeerbeeld van de Boelwerf. Kinderen zullen spelenderwijs meer kunnen leren over de scheepsbouw aan de hand van de 'Paster Pype'. Allen van harte welkom!

23/03/2013 t.e.m. 3/11/2013

elke zaterdag en zondag van 14u tot 18u, toegang 4€

Scheepvaartmuseum Baasrode, Sint-Ursmarusstraat 137, 9200 Baasrode

INFO:

Op Stoapel: +32 486 89 76 85 of Scheepvaartmuseum Baasrode: +32 52 34 30 34
opstoapel@scarlet.be of info@scheepvaartmuseumbaasrode.be

Facebook: Boelwerf - OP SToAPEL

<http://blog.seniorennet.be/boelwerf/>

www.scheepswervenbaasrode.be

Groepsbezoek mogelijk op afspraak

